

TOEPASSING VAN HULPMIDDELEN

Project:	Eenheid van taal, Actiz 2007 en Digitaal Begrepen WMO pilot SRE 2007
Supply:	Toepassing van hulpmiddelen
File:	ZIM_toepassingvanhulpmiddelen_R01_V07.doc ToepassenHulpmiddelenV07.xls
Versie doc.:	0.7
Status:	Submitted Draft Request for Comments Final
Standaard:	HL7 Versie 3
Auteurs:	Drs M. de Jong-Fintelman, [Acquest B.V.] Dr. William Goossen [Results 4 Care B.V.] Dr. Y.F. Heerkens (NPi)
Bronmateriaal:	Dit materiaal is gebaseerd op een aantal projecten rondom eenheid van taal en uitwisseling van gegevens in zorgketens. Het gaat om NICTIZ CVA Ketenzorg, Actiz Eenheid van Taal, de Cliq catalogus hulpmiddelen, de WMO pilot van SRE voor het project Digitaal Begrepen en de ontwikkeling van het EPD voor paramedici. De uitwerking is gebaseerd op HL7 v3 Care Provision.

1. Versie beheer

<i>versie</i>	<i>datum</i>	<i>wijzigingen</i>	<i>reden wijziging</i>	<i>auteurs</i>
0.7	24 mei 07	Aanvulling van op- en aanmerkingen vanuit de klankbordgroep.		Angelique Bronmans
0.6	3 april 07	Eindcontrole		Dr. William Goossen
0.5	6-3-2007	Toevoegen hulpmiddelenlijst		Drs M. de Jong-Fintelman
0.4.	8-1- 2007	Tekstuele wijzigingen van dr. Yvonne Heerkens van NPi verwerkt	Suggesties	Dr. William Goossen Dr. Yvonne Heerkens
0.3	12-12-2006	Controle en afronding, aanpassing van tekst door linken aan de Cliq catalogus.		Dr. William Goossen
0.2	12-12-2006	Afronding eerste concept		Drs M. de Jong-Fintelman
0.1	7-11-2006	Eerste opzet		Drs M. de Jong-Fintelman

2. Inleiding

Zorginformatiemodellen worden gebruikt om de ontwikkeling van elektronische dossiers en elektronische berichten te ondersteunen. Ze zijn specifiek gericht op toepassing binnen de HL7 v3 berichtenset care provision en clinical document architecture, maar zijn ook bruikbaar in andere HL7 v3 berichten. Via eenvoudige omzetting zijn er ook archetypen van te maken voor de CEN 13606 standaard.

Medische of zorginhoudelijke informatie (het domein genoemd) wordt geanalyseerd en zodanig weergegeven dat het herkenbaar is voor zorgverleners / gebruikers en tegelijk relevant is voor technici die betrokken zijn bij de ontwikkeling van elektronische dossiers en berichten. Deze versie van hulpmiddelen illustreert optimaal dat hetzelfde basismateriaal in verschillende projecten (her)bruikbaar is.

Het doel van een zorginformatiemodel is het dichten van het gat tussen zorgverleners en technici. Om dit te bewerkstelligen wordt in het zorginformatiemodel zowel medisch

gerelateerde, of zorg, welzijn, en wonen gerelateerde informatie gegeven als technische informatie. Gevolg hiervan is dat bepaalde informatie niet voor beide groepen relevant is.

Bij de ontwikkeling van een elektronisch dossier of nieuwe HL7 v3 berichten kunnen bestaande Zorginformatiemodellen, al dan niet in aangepaste vorm, opnieuw gebruikt worden, net als bouwblokken.

3. Doel

Het gebruik, de wens, de aanvraag of de bestelling van hulpmiddelen komen op allerlei gebieden terug in de zorg. Om aan te geven welk hulpmiddel van toepassing is, wordt deze specificatie van de gegevens over de hulpmiddelen gebruikt.

4. Onderbouwing

De patiënt gebruikt hulpmiddelen of heeft hulpmiddelen nodig ter compensatie van stoornissen en ter ondersteuning bij het uitvoeren van activiteiten en het participeren in de samenleving. Het terrein hulpmiddelen is heel breed en loopt van redelijk alledaagse hulpmiddelen zoals een bril of hoorapparaat tot een tillift, een aangepaste keuken, aangepast vervoer etc. In het kader van het verblijf in het ziekenhuis gaat het om de hulpmiddelen die de patiënt nodig heeft voor zelfredzaamheid, maar ook om hulpmiddelen die de patiënt krijgt aangemeten in het kader van het zorgverleningstraject.

Daarnaast is er een aspect van veiligheid: bij ingrepen mogen geen zaken zoals contactlenzen of gebit blijven zitten die mogelijk schade kunnen opleveren. Tot slot heeft de zorgaanbieder ook zorgplicht ten aanzien van de meegekomen hulpmiddelen zoals preventie van zoekraken, schade of diefstal.

Om de hulpmiddelen te typeren wordt van de Cliq catalogus van hulpmiddelen gebruik gemaakt. Cliq staat voor “Classificatie implementeert kwaliteit” en is de naam van een project dat gezamenlijk door het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) en het Nationaal ICT Instituut in de Zorg (NICTIZ) is uitgevoerd (zie www.cliq.nl).

Doel van het Cliq-project als geheel is het maken van een nationale verfijning van de internationale classificatie van hulpmiddelen voor mensen met functioneringsproblemen (ISO9999). Daarbij wordt uitgegaan van het zogenaamde ‘product related intended use’. Product related intended use is een productkenmerk waarmee de fabrikant aangeeft wat de gebruiker van het product mag en kan verwachten. Het is dus een kenmerk met een wettelijke status. Uitgeschreven gaat het om de volgende soorten producteigenschappen: functionaliteit van het hulpmiddel, technische capaciteiten van het hulpmiddel, gebruiksvriendelijkheid en comfort van het hulpmiddel en uiterlijke kenmerken van het hulpmiddel. Bij het beschrijven van de functionaliteit van het hulpmiddel wordt aangesloten op de Nederlandse vertaling van de ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) (WHO, 2001; RIVM, 2002). De indeling van hulpmiddelen in categorieën is overgenomen van Cliq en ook het type vervolgvragen is gebaseerd op de niveaus zoals ze in Cliq gebruikt worden. (Tekst ontleend aan de projectbeschrijving van Nictiz: <http://www.nictiz.nl/?mid=71&pg=52&doc=54>).

5. Beschrijving variabelen

Een gedetailleerde, nauwkeurige en volledige beschrijving van de variabelen en waarden/scores is weergegeven in onderstaande tabel.

Item	Score
Type hulpmiddel	Pro- en orthese Incontinentiemateriaal Eenvoudig loop- en verplaatsingsmiddel voor binnen Communicatiehulpmiddel - visuele problemen Therapeutische elastische kousen Communicatiehulpmiddel - hoorproblemen Hulpmiddel voor ademhalingsproblemen Verzorgingsproduct: stomahulpmiddel + wondverzorgingsproduct Communicatiehulpmiddel - motorische problemen Voet- en schoenvoorziening Diabeteshulpmiddel Inrichtingselement van woningen Vervoersmiddel voor buiten Woningaanpassing Huishoudelijk hulpmiddel
Status	Hulpmiddel momenteel in gebruik Wens tot gebruik van hulpmiddel Advies tot gebruik van hulpmiddel Aanvraag van hulpmiddel Bestelling van hulpmiddel
Cliq code	Numeriek
Classificatienaam	Vrije tekst
Productnaam	Vrije tekst
Product ID	Vrije tekst
Producttype omschrijving	Vrije tekst
Productie	Vrije tekst
Gebruikersperiode	Vrije tekst
(her)gebruik	Ja/nee
Gebruikerskenmerk1	Vrije tekst
Gebruikerskenmerk2	ICF code
Contra-indicaties	Vrije tekst
Beoogd gebruik1	Vrije tekst
Beoogd gebruik2	ICF code
Beoogd gebruik3	ISO 8551
Beoogd gebruik4	ICF code
Synoniemen	Vrije tekst
Omschrijving overig	Vrije tekst
Opmerkingen	Vrije tekst
Paramedische subset	
Hulpmiddelen voor medische behandeling door persoon zelf	Ja/nee
therapeutische elastische kousen	Ja/nee
statafel	Ja/nee
Othesen en prothesen	Ja/nee
orthese	Ja/nee
prothese van een extremiteit	Ja/nee
gebitsprothese	Ja/nee
orthopedisch schoeisel, incl. aangepast schoeisel	Ja/nee

Hulpmiddelen voor persoonlijke verzorging en bescherming	Ja/nee
incontinentiemateriaal	Ja/nee
Hulpmiddelen voor mobiliteit van personen	Ja/nee
wandelstok	Ja/nee
krukken, incl. elleboogkruk, schaalkruk-/onderarmkruk, okselkruk	Ja/nee
wandelstok met drie of meer poten	Ja/nee
looprek	Ja/nee
rolstoel	Ja/nee
transferhulpmiddel	Ja/nee
tilhulpmiddel	Ja/nee
Huishoudelijke hulpmiddelen	Ja/nee
aangepast bestek en rietjes	Ja/nee
aangepaste beker/glas/kop & schotel	Ja/nee
Voedingssonde	Ja/nee
Hulpmiddelen voor communicatie, informatie en signalering	Ja/nee
bril/lenzen	Ja/nee
hoorhulpmiddel	Ja/nee
hulpmiddelen voor face-to-face communicatie	Ja/nee
telefoons en telefoneerhulpmiddelen	Ja/nee
computers en terminals	Ja/nee

6. Werkinstructie

Bij het voorschrijven of vastleggen van een hulpmiddel wordt deze getypeerd aan de hand van de Cliq catalogus en wordt het juiste hulpmiddel opgezocht en de Cliq codering toegepast in de dossiers dan wel in de elektronische berichtenuitwisseling.

Het vastleggen van hulpmiddelen kan op twee plaatsen in het dossier:

1. tijdens het diagnostisch proces: bij de anamnese wordt aan de patiënt of zijn/haar naasten gevraagd of er van hulpmiddelen gebruik wordt gemaakt. Ook gerichte observatie door de paramedicus kan aan het beschikbaar komen van deze gegevens bijdragen. Wat wordt gebruikt wordt vastgelegd.

Hier is een overlap met het zorginformatiemodel: Doc_Obs_Hulpmiddelen_R01_V1.1.doc uit het project NICTIZ CVA-keteninformatiesysteem. Daarin zijn specifiek de observaties opgenomen of iemand een hulpmiddel gebruikt: simpel gezegd de antwoorden op vragen gebruikt u een bril? Gehoorapparaat?

2. in de loop van de zorg of het verblijf kunnen nieuwe hulpmiddelen worden verstrekt, bijvoorbeeld een orthese of een wandelstok. Deze gegevens worden genoteerd bij de journaalgegevens.

3. voor hulpmiddelen ten aanzien van incontinentie wordt gewerkt met kleurencodes. Alle leveranciers van dit hulpmiddel gebruiken dezelfde kleurencodes.

7. Interpretatierichtlijnen

Geen richtlijn voor interpretatie. Het is een feitelijke vraag of situatie, de status van de aanvraag van het hulpmiddel wordt vastgelegd in de mood code (request voor de aanvraag, promise voor het in behandeling nemen van de bestelling en event voor de feitelijk levering).

8. Literatuur/bronvermelding

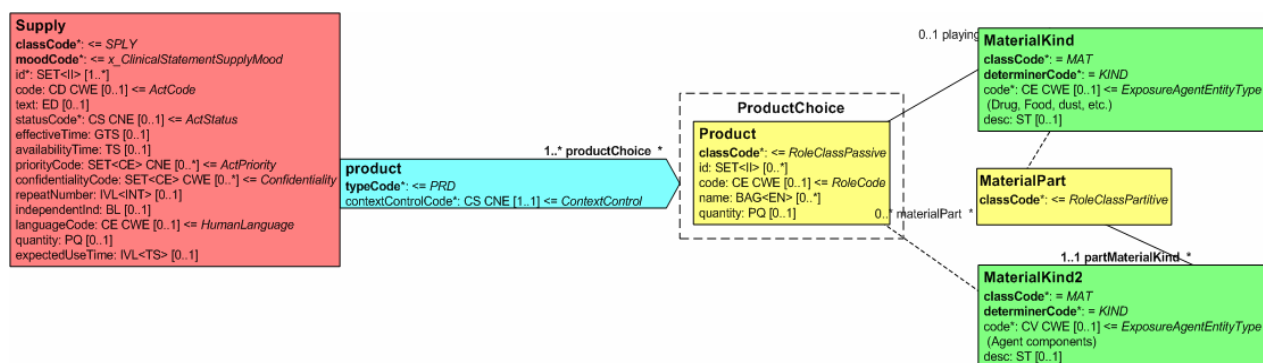
- * www.cliq.nl (bezoekt op 14 november 2006)
- * Concept NTA (Nederlandse Technische Afspraak) rollen en codebeheer.
- * Concept NTA Hulpmiddelen voor mensen met functioneringsproblemen – Classificatie en terminologie – Datastructuur voor nationale afgeleiden van NEN EN ISO 9999 en producttypebeschrijvingen.
- * Geldof, M. (2004). Functionele beschrijving CVA keteninformatiesysteem, versie 0.9 finale versie. Amsterdam, Portavita.
- * NICTIZ, (2004). CLiQ-Classificatie Versie CLiQ-1 2004. Leidschendam, NICTIZ, CVZ.
- * Doc_Obs_Hulpmiddelen_R01_V1.1.doc, zie www.zorginformatiemodel.nl Leidschendam, NICTIZ.

9. Model en beschrijving

In het HL7 Care Provision model kan de Supply class worden gebruikt voor het registreren en uitwisselen van het feit dat voor een cliënt een hulpmiddel wordt voorgeschreven/aangevraagd. In de daaraan gerelateerde klassen Product Choice en Material Kind kunnen de typering van het hulpmiddel en de precieze omschrijving via de productcode worden weergegeven.

Een observatie/diagnose dat iemand een hulpmiddel heeft/nodig heeft is in een HL7 v3 observatieklasse weer te geven. Formeel, qua zorgvuldig gebruik van HL7 v3 klassen, zou daarvoor Doc_Obs_Hulpmiddelen_R01_V1.1.doc gebruikt moeten worden.

De verstrekking zelf word in de HL7 klasse Supply weergegeven. Hierin kan de code worden opgenomen voor hetgeen wordt aangevraagd. De specificatie wordt in de MaterialKind klasse aangegeven. Die heeft een relatie met een 2^e MaterialKind voor het geval b.v. onderdelen worden gespecificeerd. (B.v. supply is aanvraag rolstoel, MaterialKind voor het type b.v. sportrolstoel en materialkind2 voor evt. specificaties of onderdelen).

11. Mapping tabel uittreksel en OID voor vocabulaire

De mappingtabel is in een separate Excel file opgenomen. De OID voor de Cliq catalogus is aangevraagd.

12. Nadere toelichting

De indeling in type hulpmiddelen is overgenomen van de Cliq classificatie die ontwikkeld is door Nictiz en CVZ.

Deze uitwerking is prima samen te gebruiken met Doc_Obs_Hulpmiddelen_R01_V1.1.doc.

Belangrijk is om de juiste HL7 klasse te gebruiken:

Indien er een observatie wordt gedaan bij de patiënt / cliënt wordt de observatieklasse gebruikt: dit is bijvoorbeeld het geval als een zorgverlener waarneemt, documenteert en communiceert dat iemand een bril draagt of met een kruk loopt.

Ook een diagnose 'behoefte aan hulpmiddel X' is een HL7 v3 Observation klasse.

Doc_Obs_Hulpmiddelen_R01_V1.1.doc gaat hier van uit.

Indien een zorgverlener een hulpmiddel voorschrijft, gaat de activiteit: 'voorschrijven van X' in de HL7 v3 Supply klasse.

Dat is voornamelijk de bedoeling van dit zorginformatiemodel: DOC_ZIM_toepassingvanhulpmiddelen_R01_V06.doc

Het hulpmiddel zelf is een Product die in de Rol Product wordt opgenomen. Hier wordt de CLiq codering gebruikt.

Mocht een speciaal type rolstoel met catalogusnummer van een specifieke leverancier worden aangeduid, gaat die in de Entiteit MaterialKind. Als de rolstoel bovendien nog een bepaalde kracht van elektromotor nodig heeft kan dat in MaterialKind2 worden aangegeven via de rol MaterialPart.

13. Copyrights

licenties van bronmateriaal

Voor het gebruik van sommige instrumenten geldt copyright en moeten licenties aangevraagd worden voor gebruik van het instrument. Als een licentie noodzakelijk is, dient aangegeven te worden waar een licentie of toestemming voor gebruik verkregen kan worden. Echter, het is belangrijk te weten dat deze ZIMmen bedoeld zijn als een intermediair tussen zorgverlener en technicus. Zorgverleners hebben sowieso de verplichting uit te zoeken hoe het zit met copyrights voor de instrumenten die zij gebruiken.

gebruik van de zimmen

Ook dient in deze paragraaf uitgelegd te worden hoe de regelgeving is omtrent het gebruik van het ZIM zelf. De ZIMmen voor Eenheid van taal zijn voor ActiZ uitgewerkt en er is bepaald dat deze ZIMmen voor algemeen gebruik zijn. Voor andere ZIMmen zal gekeken moeten worden hoe copyright van deze ZIMmen geregeld wordt.

Hier kan per project een standaardtekst voor geschreven worden dat in alle ZIMmen die bij dat project horen vermeld dient te worden.

14. Screenshots

Wanneer een ZIM al gebruikt is bij de ontwikkeling van een elektronisch dossier dan kan in een volgende versie van de ZIM een screenshot weergegeven worden. Vraag hiervoor wel toestemming aan de makers van het elektronisch dossier waar het screenshot uitkomt en

vermeld deze toestemming in het Zim en verwijst in de literatuur naar de bron (b.v. email bericht dd etc.)

15. Nadere toelichting

16. Contactinformatie

Actiz
Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Acquest
Dorpsstraat 50
2396 HC Koudekerk aan den Rijn

Epping Consultancy
Hoterveste 49
5221 KL 's Hertogenbosch

Results 4 Care
De Stinse 15
3823 VM Amersfoort

17. Disclaimer zorginformatiemodel

ActiZ als opdrachtgever en Acquest, Results 4 Care en Epping Consultancy als uitvoerders besteden de grootst mogelijke zorg aan de betrouwbaarheid en actualiteit van de gegevens in dit zorginformatiemodel. Onjuistheden en onvolledigheden kunnen echter voorkomen. ActiZ en Acquest, Results 4 Care en Epping Consultancy zijn niet aansprakelijk voor schade als gevolg van onjuistheden of onvolledigheden in de aangeboden informatie, noch voor schade die het gevolg is van problemen veroorzaakt door, of inherent aan het verspreiden van informatie via het internet, zoals storingen of onderbrekingen van of fouten of vertraging in het verstrekken van informatie of diensten door ActiZ of Acquest, Results 4 Care of Epping Consultancy, of door U aan ActiZ of Acquest of Epping Consultancy via een website van ActiZ of Acquest of Results 4 Care of Epping Consultancy of via e-mail, of anderszins langs elektronische weg.

Tevens aanvaarden ActiZ en Acquest en Epping Consultancy geen aansprakelijkheid voor eventuele schade die geleden wordt als gevolg van het gebruik van gegevens, adviezen of ideeën verstrekt door of namens ActiZ of Acquest of Results 4 Care of Epping Consultancy via dit zorginformatiemodel. ActiZ of Acquest of Results 4 Care of Epping Consultancy aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud van informatie in dit zorginformatiemodel waarnaar of waarvan met een hyperlink of anderszins wordt verwezen.

Indien informatie die op de elektronische versie van dit zorginformatiemodel is opgenomen ook schriftelijk wordt verstrekt, zal in geval van tekstverschillen de schriftelijke versie bepalend zijn. Dit geldt indien de versieaanduiding van beiden gelijk is. Een definitieve versie bepaalt echter boven een conceptversie. Een gereviseerde versie bepaalt altijd boven een eerdere versie